

Att hjälpa blir till en ”blomstrande affär”

200 människor med lätta funktionshinder arbetar utanför Madrid i en av de mest framgångsrika blomsterföretagen i Spanien. Det är José Alberto Torres, en medlem i Opus Dei, som hjälper de anställda att göra ett jobb som de kan känna sig stolta över.

2006-03-24

Denna historia börjar innan jul då blomsterstånden och blomkrukorna

nästan var tomma. Azaleor, petunior, prästkragar och begonior från trädgårdarna i La Vegailla, en gård utanför Madrid, hade redan sålts och delvis körts ut till dem som skulle ha dem. Detta är historien om en privat firma som ger arbete till personer med lätta funktionshinder. Det är den mest framgångsrika firman av sitt slag i Spanien, som nu ett år senare är på erövringståg på alla den spanska huvudstadens blomstermarknader.

La Vegailla har många strängar på sin lyra, den är ett blomstrande företag, ett biotekniskt laboratorium där man försöker odla fram nya arter och framför allt en arbetsplats och ett hem för nästan 200 personer med lätta funktionshinder som därigenom får lön, självkänsla och vet sig vara till nytta.

Det är detta sistnämnda som intresserar José Alberto Torres. Det

är han som är chefen,
”springpojken”, direktör för firman
och generalsekreterare för stiftelsen
som understödjer detta redan solida
projekt. Dessutom är han medlem av
Opus Dei, den katolska
organisationen bestående av lekmän
och präster som i Dan Browns
romaner utmålas som ett mörkt och
spöklikt hemligt sällskap.

Ett särskilt Guds verk

Torres, som är född i Galicien, röker
Ducados och jämt bär solglasögon,
har mycket klart för sig vad som skall
göras. Han är associerad till Opus Dei
(så kallas de medlemmar av
organisationen som lever frivilligt i
celibat utanför organisationen), på
sätt och vis är han pappan i en stor
familj. Han är en f.d. funktionär på
Finansdepartementet, han är
gråhårig och talar lågt och
eftertänksamt. Sedan 25 år tillbaka
ägnar han sig åt detta särskilda Guds

verk. Ett verk som har något mycket jordnära över sig, med början i den fuktiga jorden där växterna befinner sig, som bevattnas med konstgjord dag i ett växthus där det hålles en särskild jämn temperatur.

Rafael är den äldste av alla männen och kvinnorna som är mellan 18 och 53 år gamla och som i glasväxthusen har lärt sig saker som ingen, ens därhemma, hade trott vara möjligt. Som Rafaels pappa en gång sade till honom: ”Om Ni tror att min son en dag kommer att kunna klara sig själv, då säger jag er bara en sak: ni är galen”.

Men det är just det som de 100 fast anställda och de nästan 100 lärlingarna gör. Enligt vars och ens fysiska kondition, kroppsliga förmåga och uthållighet, lyckas dessa funktionshindrade som inte är invalider och inte har stora fysiska defekter, att med detta växthus skapa

något som är fullt av mening. Ett arbete som innebär 40 timmar om veckan, ger dem en god lön, självkänsla i denna miljö och en tillfredsställelse som är omätbar.

***'Laborem exercens'* och 'yrkespraktik'**

Rafael, som vi snubblar över ett halvt dussin gånger under vårt besök, bär små krukor med plantor från en plats till en annan. Han blir överallt kärleksfullt mottagen. Han har ett vänligt ansiktsuttryck och ett öppet sätt när han hälsar. Gång på gång upprepar han stolt att han redan varit 23 år här. Han har också ett utmärkt minne för vilket helgon som firas vilken dag.

Runt omkring honom arbetar hans arbetskamrater, inte bara med växter, utan även som medhjälpare till murare och andra manuella yrken, inklusive i Dr. Marisé Borjas biologiska laboratorium. Den som

inte kan läsa får hjälp av olika symboler.

De som planterar, bevattnar och flyttar på plantorna och bär bort dem till lastbilarna som för bort dem, är hans praktiskt sinnade och duktiga assistenter. Eftersom man ger dem det förtroendet, lär de sig snabbt och med glädje och lär sig på samma gång annat nyttigt. Men om det uppstår problem, har man specialister till hands, inte bara blomsterexperter, utan också psykologer, psykiatriker och läkare.

Redan under Franco-tiden fanns det på La Veguillas områden en skola för handikappade. Eftersom det inte fanns tillräckligt med penningmedel fick den stängas under 60-talet, men föräldrarna tog över. Det var emellertid ända fram till år 1981 när Torres dök upp osäkert om ekonomin skulle klara sig. Under det året, som förklarats för De funktionshindrades

år tog Torres encyklikan ”*Laborem exercens*” på ordet och beslöt sig för att omsätta i verklighet det som där kallas för ”sysselsättningens terapi”, ”sysselsättningens omsättning i praktiken”.

Fem miljoner blomkrukor

Deras första idé var att börja tillverka keramikföremål, konditorivaror och möbler, men på grund av den växande globaliseringen blev det för stor konkurrens. När de kom på att de skulle gå in i blomsterbranschen kom det första genombrottet. Idag säljer man fem miljoner blomkrukor per år till privatpersoner men framför allt till grossister.

Humanisten Torres är inte en utdelare av barmhärtighet utan en ekonom som hävdar: ”Vi säljer inte medlidande utan kvalitet.” Det är på den goda kvaliteten i produkten, som hålles på ständigt hög nivå genom

mer och mer effektiva drivhusattiraljer, som även många sekundära verkningar av helt humanitär kvalitet beror.” Så länge som det vi erbjuder håller hög kvalitet, kommer de som när vi började var ”våra pojkar och flickor”, men som är vuxna, att ha både hem och arbete, ifall det inte är möjligt för dem att vara med sina familjer. Här kan de åldras i frid och avlasta från sina föräldrar oron och bekymret för ”vad som skall bli av dem när vi inte längre finns?”

Trots sina begränsade möjligheter lever de funktionshindrade här ett normalt liv, framför allt om man jämför dem med deras kamrater som måste tillbringa sina dagar inom offentliga inrättningar där man får allt, utom känsla för det egna livets värde. De som lever här är lediga på helgerna och kan om de vill – ingen hindrar dem från det – bege sig med buss till närmsta byfest. Eftersom de

tillbringar sitt liv bland blommor är det sällan som de blir aggressiva eller deprimerade och uppstår en konflikt försöker man lösa det genom att diskutera sig fram till en lösning. På så sätt kan man i de flesta fall kompensera sina brister.

Utan dem skulle Madrid inte blomstra så som det gör

En mor förundrade sig över att hennes son som därhemma var en tyrann och brukade slå på sina skräckslagna föräldrar, i La Vegailla var "så lydig". Här räcker det i dylika fall med ett ord sagt med auktoritet och myndighet. Torres kan inte klaga på bristande intresse, men det finns inte heller ett överflöd på personal, eftersom det finns föräldrar som inte tror på experimentet och andra som inte vill gå miste om det statliga understödet. Om man sysslar med blommor får man inget understöd, utom det som Sjukkassan ger. För allt

det övriga utgör detta företag ingen belastning för någon, tvärtom. En dag kanske det blir ett aktiebolag.

Ett av de mest rörande minnena för Torres var den dag då två av hans första skyddslingar gifte sig, bland annat därför att han själv var vittne. Och när sedan, mycket allvarligt, Gonzalo, brudgummen, och hans hustru, Pilar, bad att få tala med honom. Pilar hade först omsorgsfullt målat läpparna. De sade att de ville fråga honom om en önskan de hade. De ville så gärna skaffa barn. Deras fråga var: ”Kommer barnet att bli som vi?” Torres svarade dem att det antagligen inte skulle bli det, för deras funktionshinder var inte genetiskt.

Barnet, en son, är nu tio år gammalt och förstås mera klipsk än de, vilket ibland är ett problem för föräldrarna. Men att hans föräldrar eller deras kamrater inte är lika

säkra på saker och ting som han själv, stör inte deras liv bland blommorna. De funktionshindrade vet det som en gång Don Alberto sade: ”Utan oss skulle inte Madrids trädgårdar blomstra så som de gör.”

Publicerat i Frankfurter
Allgemeine Zeitung (17-01-2006)

.....

pdf | Dokument automatiskt skapad
från <https://opusdei.org/sv-se/article/att-hjalpa-blir-till-en-blomstrande-affar/>
(2026-03-05)